№ 4 չաբաթ 26 յունվարի 1874 չաբաթ 26 յունվարի № 4

Լրագիրս ամէն օրեկին յայտարարութիւն ստանձնել սակայնակցողը պէտք է 10 միլ. տառերի համար վճարէ 1 կոպէկ: Յայտարարութիւնները ընդունվում են հայերէն և օտար լեզուներով:

ԱՐԵՒԱՒ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ԿՐԱԿԻՐ

ԳԱՂԱՓԱԿԱՆ, ԱԶԳԱՅԻՆ, ԲԱՆԱՍՏԻՐԱԿԱՆ

Հրատարակվում է ամէն չաբաթ օր միթվով: Տարեկան ժամանակագրութիւնն դինն է 7 ռ: Ստորագրվել կ՚լինի խմբագրատանը (Ս. Պետերբուրգ անիտանը) և շատ ընթերատեղեաց կառնոբով:

ԺԱՔ ՏԱՐԻ

ԺԱՔ ՏԱՐԻ

Թիֆլիս 26-ին յունվարի:

Ա՛նը առաջարկութիւնը ուսուցչական ժողովների մասին համակրութիւն գտաւ ընթերցողների մէջ: Մի այսպիսի առակայ, խօսք չը կայ կը պահանջէր մեր կողմից աւելի հանգամանօրէն խօսելու, եթէ մեզանում լինէր գոնէ մի օրագիր, որի միջոցով աւելի յարմար կը լինէր հասնել այդ նպատակին: Դժբաղդարար չունենալով թիֆլիսում և ոչ մի օրագիր (մուրնալ) մենք ստիպուած էինք շատ կարճ ձևով առաջարկել այդ լրագրի պահանջներին համեմատ: Այժմ մի այդպիսի ծանր առարկայ և ընթերցողները նորա վերայ ուշադրութիւն դարձնելու. այս հանգամանքները մեզ ստիպում են դրան լրացնելու համար կրկին մի քանի խօսք ասել:

Ա՛նգանից ամէն մէնը շատ լաւ համոզված է, որ լաւ ժողովրդական տարրական ուսումնարանների ունենալու առաջին պայմանն է լաւ պատրաստուած ժողովրդական ուսուցիչներ ունենալ: Մենք ամենքս լաւ գիտենք, որ այդպիսի ուսուցիչներ մանաւանդ կարելի է մեզանում հանդիպել, չը կարծեմ որ դրքա ասող ևս լինին: Շատ լաւ տեղեակ ենք, որ դրցա թիւը շատ և շատ ծանր աւելանում է, ահա ինչպէս, ունինք մի Ներսիսեան ուսումնարան, որի աշակերտների թիւը հասնում է մօտ 300: Սորանից երկու երրորդ մասը (200 ը) թողնում է ուսումնարանը տարին դասատուից, որովհետև ծնողները խնդիր լինելով, չեն կարողանում երկար պահել պրկերանց ուսումնարանում և հենց կարդալ և գրել սորվում են թէ չէ հանում են նորա և տալիս վաճառականի կամ արհեստաւորի մօտ: Միւս մասը անց է կենում երրորդ, չորրորդ և հինգերորդ: Այս վերջին դասատում միջին թուով համարեա լի նում են 12 հոգի աշակերտ: Սոր ամենքի ուշքը դարձած է այս 12 հոգու վերայ, յոյսերս սոքա են, որոնք լինելու են մեզ համար քահանաներ և ժողովրդական ուսուցիչներ, որովհետև մենք այլ ուրիշ այդպիսի ջանք չունինք:

Տեսնենք մենք այժմ սորա վիճակը աւարտելուց յետոյ: Մենք մի քանի տարուայ աւարտողների վիճակը պնդելով, կանենք հետևեալ եզրակացութիւնը: Այդ 12 հոգի աւարտողների մի երրորդ մասն իր 4 հոգի շարունակում են իրենց ուսումը մի քանիսը մտնելով վիճական, միւսները ուզարկվում են արհեստական գործերով, մնում է վերջին երրորդ մասը այն է 4, որոնք դառնում են կամ քահանայք և կամ ուսուցիչներ: Ուրեմն տարին մենք տանում ենք մի երկու ժողովրդական ուսուցիչ, այն ևս ոչ վարժուած մանկավարժութեան մէջ: Հարցնում ենք այժմ, տպանով կը բաւականանա՞նք մենք մեր տարրական ուսումնարանները, որոնք իրենց մէջ հազարաւոր աշակերտներ են պատրաստում: Եթէ մենք մտանք Ներսիսեան ուսումնարանի յուսով, մենք հասկանալ կասենք, գիտ գարեր կանցնեն, որ կրկին չենք ունենալ լաւ պատրաստուած ժողովրդական մանկավարժներ: Բայց գարման հարկաւոր է գտնել այս ցաւին և ահա մենք առաջարկել ենք ուսուցչական ժողովը: Ժողովրդական ուսուցիչների ժողովները ամենաշահարեր միջոցներից մինն են, որոնք բարձրացնելու են ուսուցիչների բարոյական դիւթիւնը և ժողովրդական ուսումնարանների կատարելագործութիւնը: Մենք ասել ենք, որ այդ միջոցը դործ է դրված արևմտեան Եւրոպական ամենալաւ ուսումնարանում և նոյնպէս Ռուսաստանում, որի պատուիները փորձով քաղել են և քաջալերվում մինչև այժմ: Արժանի է ուշադրութեան դատոյ դքսութիւնը, որ ունի 25 քառակ. մղոն տարածութիւն, և 116,000 բնակիչներ: 1868 թ. ուներ 240 ուսուցիչներ և մինչև 18,000 ուսանողներ, նա արժանի է ուշադրութեան իւր ուսուցչական ժողովների կազմակերպութեամբ: Այս դքսութեան մէջ արդէն 17 տարուայ շատ բան տարած է հիմնաւոր ուսումն տարածելու ժողովրդական ուսումնարաններում և այժմ կարելի է ասել եղածներից ամենալաւերն են, ուրեմն դատոյում ուսումնարանները առանց ուսուցչական ժողովների էլ կարելի էր բաւականացնել: Սմենից ժողովրդական ուսումնարաններում պարտաւորված են ուսուցանել. կրօն, մայրենի լեզու, թուաբանութիւն, երկրագիտութիւն, ընդհանուր պատմութիւն, բնական պատմութիւն, ֆիզիկա, երկրագործութիւն, նկարչութիւն և մարմնավարժութիւն [գիմնաստիկա]: Մի այդպիսի պրոգրամմայի իրագործելու կարողութիւնը ցոյց է տալի թէ ձշմարիտ ի՞նչպէս լաւ պատրաստուած են ուսուցիչները և իրաւի որ գատոյում դեռ ուսուցչական Սեմինարում ընդունում են միայն գիմնազիական ուսումն աւարտածներին, որոնց բացի գիմնազիական առարկաներից (գէտ պղեղով հին լեզուները), աւանդում են մանկավարժութեան պատմութիւն, մարդաբանութիւն (անտրոպոլոգիա) և հոգեբանութիւն (պսիխոլոգիա), գրականութիւն և երաժշտութիւն: Այս Սեմինարիայից աւարտողներն են ժողովրդական ուսումնարանների ուսուցիչները: Ահա անմնում ենք թէ ինչ պատրաստութիւն ունին գատոյում ժողովրդական ուսուցիչները: կարծես թէ աւելորդ պէտք է համարուն ուսուցչական ժողովները: Բայց չէ, ուսուցչական ժողովները, գատոյի օրէնքով, պէտք է լինեն և ահա ինչպես 1. ուսումնարանական նահանգները բաժանվում են ուսումնարանական մասեր, որոնց ուսուցիչները գնէ պէտք է ժողովին ամ ս ն ը մի ա ն պ ա մ. 2. բացի գրանից ուսումնարանական նահանգները կազմելու են տարին մէջ ուսուցչական ժողով և 3) ընդհանուր ժողով դքսութեան բոլոր 240 ուսուցիչների համար: Իւրաքանչիւր տարի ժողովրդական ուսումնարանների վերատեսչները պարտական են հրաւալ, որ այս ուսուցչական ժողովները իրագործվին: Թէ ինչ պատրաստութիւն ունեցան այդ ժողովները, մենք բաւական ենք համարում այստեղ բերել երևելի մանկավարժ Կերի իրրև արժանահաւատ գատաւորի խօսքերը. «Ընդ կարող չը ձանաչել այն բարի պատրաստները, որոնք մենք առացանք նոր ուսումնարանական օրէնքով, (ուսուցչական ժողովի վերայ է խօսքը) այդ պատուիները յայտնի երևեցան ուսուցչական սեմինարիաների կենդանաւորութեան մէջ, ժողովրդական ուսումնարանների բարեկարգութեան, աշակերտների գեղեցիկ յառաջադիմութեան և այն զգաստութեանց մէջ, որ ամեն մի տեղական հսկայական տեսչութիւն պատրաստ է անելու յօգուտ ժողովրդական լուսաւորութեան»: Միևնոյն բանը մենք տեսնում ենք Պրուսիայում, որտեղ պարտաւորութիւն է գրած նահանգական ուսումնարանների վերատեսչի վերայ կազմել ուսուցչական ժողովներ, բայց այս ևս պէտք է ասած, որ թոյլ է սըւած և ուսուցիչներին, ըստ նոցա ցանկութեան, ժողովներ կազմել: Լսենք Պոտապամի ուսուցչական ժողովների պատուիների մասին, «Այն կազմակերպութիւնը, որի զօրութեամբ իւրաքանչիւր ծխի ուսուցիչները ամեն ամիս հաւաքվում են, իւրաքանչիւր նահանգի ուսուցիչները—ամեն երկու ամիսը, և աւելի ընդարձակ նահանգի ուսուցիչները ժողովվում են միանգամայն որպէսզի ուսումնարանի էական պայմանները զանազան կողմերից և շատերն նոցա պահանջ պարտականութիւնները իմանան. ամեն տեղ հասու իւրաքանչիւրին: Չէ կարելի և օգտակար չըճանչել ուսուցչական ժողովները, որոնց մէջ առաջարկվում են և քննվում են գործնական պատերը, որոնց մէջ լինում են դասախօսութիւններ և այլն... Ուսուցչական ժողովների այսպիսի նեղբին կազմութիւնը նորոգում է և լրացնում է ժողովների անդամների ուսնեցած տեղեկութիւնները, օգնում է նոցա իւրանց այդպիսի հարկաւոր գործունեութեան վերայ ունենալ մի կանոնաւոր և ընդարձակ հայեցողութիւն, ընդունակ է ուսուցիչներին հասցնել պետութիւնից մինչև գործը և անել այս վերջինը աւելի արդիւնաւոր» Նէպէտք է ասած, որ Գօտապամում և Պրուսիայում այս ժողովների վերայ նայում են ոչ իրր իրաւունքի միայ, այլ ինչպես ուսուցիչների պարտականութեանց վերայ, որի չը կատարելը հալածվում է, ինչպես մի գործազանութիւն, որ վնաս է բերում ազգութեան: Եթէ Գօտապի և Պրուսիայի ուսուցիչներին, որոնք ուսած են ուսուցչական Սեմինարիաներում, օգտակար է ժողովել նորա համար, որ լսեն և կրիտիկական աչքով լսեն գործնական դասերը, նորոգեն և լրացնեն իրանց ունեցած տեղեկութիւնները, ապա մեզ համար ևս ինչպէս ասում է Ա. Բուրգերը «Ժամանակակից վերածնութեան» դասախօսը, որը չընայելով իր մեծամեծ սխալներին ընդգէմ Ս. գրոց գիտութեանց և այլն որոնք ևս մանաւանդ ցոյց էլ տուել. (Մեկնող № 6 1873) գժբաղդարար այսօր էլի գարձել է Ա.գուլիսի ուսումնարանի խնդիր օրինորդների ձեռին աղգային պատմութեան դասագիրքը (Մշակ № 30 1873 թ. Սաֆրազանցի նամակը), բայց այդ ևչմիմնուած տպուած դասագրքերը ամեն բանից աւելի նշանաւոր են իրենց դ ն ե ր ո ւ թ ե ա մ բ ը: Մեր ուսուցիչների նկատմամբ, հասկանալի է, որ իմ խօսքը ընդհանուրի վրայ է, պէտք է ասած որ նորա ևս չատ քիչ բանով են զանազանվում հասարակ ժողովրդից, նոցա մասնաւորական զարգացման հոդիզոնը ևս չատ սահմանափակ է... Ա.յս այսպէս լինելով ամեն ծանրութիւն ուրեմն, այս փափակ խնդրոյ վերաբերութեամբ, ընդունում է լոկ ազգային լրագրութեան վերայ: Մեր բուն նպատակից չատ չշեղանալ համար, թողնում ենք այս տեսակ մտքերը և մեր նկատկայ յօդուածը նուիրում ենք յօդուածից ճանաչած դասագրքի քննութեանը:

Պ. Ս. Սաֆրազեանցը իրեն ասում է, որ իր թարգմանած գիրքը «աչխարհագրական անունների համառօտութիւնն է, աչխարհագրական կմախք է» (յառաջ. տող 8—11) և այդ բոլորովին ճշմարիտ է: Եթէ ընթերցողին պատահել է գէթ մի հատուածի աչքը ձգել Բուրգերի դասագրքի վերայ, նա անչուչտ համոզուած է, որ նրանում ուրիշ ոչինչ չը կայ բացի աչխարհագրական չոր ու ցամաք անուններից և աչխարհագրական աքսիօմներից, որ այդ դասագիրքը ոչ թէ աչակերտների համար պէտք է լինէր, այլ աչխարհագէտների համար, որ ուզած տիզկութիւնները, սուտութիւնները նրանում իսկոյն և նէթ գտնէին: Այդ ոճով, այդ սխալմասով չինուած դասագիրքը, սկսում հասարակ ընթերցութեան համար նչանակուած այրենարանից մինչև գիտութիւն ամեն մի ձեղի վերաբերեալ որ և է դասագիրքը, հիմնուելով այժմեան մանկավարժական միտքին, ոչ մի օրինաւոր ուսումնարանում չէ կարող ընդունվիլ այ ժ մ ե ա ն ժ ա մ ա ն ա կ ու: Մենք կասկածում ենք, թէ այժմ նոյն իսկ Գիմնազիայում էլ ընդունված լինի այդ դասագիրքը, մանաւանդ որ նրա հեղինակը, կարծում ենք, չըպիտի լինի այն հեղինակներից, որոնց հեղինակութիւնները, ֆիլ-կ էրնօթ ասածի նման, չանենային հասակ և տարիք:

Ա. Բուրգերը, համաձայն իր հայ թարգմանչի» սկ. Սաֆրազեանցի վկայութեանը, աչխարհագրութեան նման մի հետաքրքիր, մի կենդանի գրութիւնը, դարձնելով կմախք, մի անկեան գիտութիւն սկսում է իր առաջին գասը իր աչակերտների հետ, այն էլ «ժանկական հասակի» (յառաջաբան տող 2-րդ) աչակերտների հետ չըմոռանանք հա, այս ձևով «երկիրը պտղաձև է և լողում է տարածութեան մէջ» պատատուելով արեգակի ձգողական զօրութեամբ» (գաս № 1) և կամ «երկրի իր առանցքի չուրջը պտոյտ գալուց առաջանում է օրուայ և գիշերուայ փոխյաջորդութիւնը, իսկ արևի չուրջը պտուտելուց նահանջումով է տարին ու ամիսները: Երկրի առանցքի թեք գրութիւնը դէպի արեգակը առաջ է բերում տարուայ եղանակների փոխյաջորդութիւնը և օրերի երկարութիւնը» (գաս № 2): Մենք ափսոսում ենք համարում երկար ու բարակ մեկնութիւններ, բացատրութիւններ անել այդ և դրա նման դասերի անհեթեթութիւնը ցոյց տալու համար, մենք կարծում ենք, որ ամեն մարդ իւ չաւ մանկավարժական դործին տեղեակ անձը վերկայում է, թէ այդ տեսակ դասերից երեխան ոչնչից ոչինչ չէ կարող հասկանալ, ըմբռնել: Մենք ափսոսում ենք համարում նմանապես տալ, որ Բուրգերի ամբողջ դասագիրքը սկսում առաջին գասից մինչև վերջինը, թէ նրա ուսումնական և թէ քաղաքական մասը, մի և նոյն այդ անհեթեթութիւնը. մի և նոյն այդ ցամաքութիւնը ունի:

ՄԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՄԱՌՕՏ ԴԱՍԱԳԻՐՔ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Ա. Բուրգերի

Թարգմանեց Սահակեանց Յով. Սաֆրազեանց

Թիֆլիս 1873

Դասագրքերը այնքան մեծ նչանակութիւն ունին ընդհանրապէս և մեր ազգային ուսումնարանների համար մանաւանդ, որ պէտք է ամեն մի հրատարակուած դասագրքերի վերայ ուշադրութիւն դարձնեն ազգային լրագրները, գնեն նոցա արժանաւորութիւնը կամ թերութիւնը, պահանջարկութիւնը կամ անպիտանութիւնը: Որովհետև մեզանում չը կան ազգային մանկավարժներ, որոնց դրքերը, այսպէս ասած, պարտականին իրենց մէջ ազգայնութիւն, ամենայն կերպով համապատասխան լինին ազգային ուսումնարանների պիտոյքներին, այլ մեզանում հրատարակուած դասագրքերը կամ թարգմանութիւններ են օտար լեզուներից և կամ նրանցից մնացած, ուսած և ազգային լրագրները, գործակ կըրկնում ենք, պարտաւոր են ամենից աւելի ուշադրութիւն դարձնել այդ տեսակ դասագրքերի վերայ, ցոյց տան թէ օրինակի համար մի որ և իցէ թարգմանած դասագիրքը, որ դուցէ, ուրիշ ազգերի ուսումնարաններում մեծ յարդ և ընդունելութիւն ունի, կարող է այն ընդունելութիւնը գտնել նա և մեր ուսումնարաններում, թէ մի մշակուած դասագիրք մշակուել է այնպէս, որ նրանցից օգուտ քաղէին մեր ուսումնարանները: Բացի այն, որ հերպական լրագրութիւնը խիստ կրիտիկային է հնմարկում դասագրքերը. մանկավարժական խորհուրդները, որոչած պաշտօնական անձինքներ, ամբողջ ընկերութիւններ, որոնք նախ քննում են դասագրքերը և ապա թոյլատրում նրա ընդունելութիւնը ուսումնարաններում: Բացի դրանից նրանց ուսուցիչները մեծ մասով կատարեալ զարգացման տէր մարդիկ են, որոնք և նոքա ևս կարող են ընդարձակ անել այս և այն դասագրքին ու ըստ այնմ նրանց դործադրել կամ չըդործադրել:

Մեզանում բոլորովին դրա հակառակն է. ամեն մի տեսակ դասագրքը, որ տպագրուած է վնաս, ժողովրդան կողմից ընդունվում է իբրև մի սրբազան բան, մենք չունինք ուսումնական յանձնաժողովներ, մանկավարժական խորհուրդներ և այլն, որոնք հոգ տանէին այս կարևոր ինդրոյ վերայ. նոքա ու առաջ մի ուսումնական յանձնաժողով ունինք էջմիածնում, նա էլ լոկ անուամբ է միմիայն: Մենք վնչն այսօր, քանի տարիներէ ի վեր, չը տեսանք էջմիածնի ուսումնական յանձնաժողովից կողմից ոչ մի օրինաւոր դործունէութիւն: Ճշմարիտ է էջմիածինը տպագրեց և մի քանի դասագրքեր, ի թիւս որոց և քահանայ փափազեանցի «Մանկավարժ վերծանութիւնն» դասագիրքը, որը չընայելով իր մեծամեծ սխալներին ընդգէմ Ս. գրոց գիտութեանց և այլն որոնք ևս մանաւանդ ցոյց էլ տուել. (Մեկնող № 6 1873) գժբաղդարար այսօր էլի գարձել է Ա.գուլիսի ուսումնարանի խնդիր օրինորդների ձեռին աղգային պատմութեան դասագիրքը (Մշակ № 30 1873 թ. Սաֆրազեանցի նամակը), բայց այդ ևչմիմնուած տպուած դասագրքերը ամեն բանից աւելի նշանաւոր են իրենց դ ն ե ր ո ւ թ ե ա մ բ ը: Մեր ուսուցիչների նկատմամբ, հասկանալի է, որ իմ խօսքը ընդհանուրի վրայ է, պէտք է ասած որ նորա ևս չատ քիչ բանով են զանազանվում հասարակ ժողովրդից, նոցա մասնաւորական զարգացման հոդիզոնը ևս չատ սահմանափակ է... Ա.յս այսպէս լինելով ամեն ծանրութիւն ուրեմն, այս փափակ խնդրոյ վերաբերութեամբ, ընդունում է լոկ ազգային լրագրութեան վերայ: Մեր բուն նպատակից չատ չշեղանալ համար, թողնում ենք այս տեսակ մտքերը և մեր նկատկայ յօդուածը նուիրում ենք յօդուածից ճանաչած դասագրքի քննութեանը:

Պ. Ս. Սաֆրազեանցի թարգմանած Ա. Բուրգերի աչխարհագրութեան համառօտ դասագիրքը ընայելով իր «երկարատև դործածութեանը Գերմանիայում և 25 անգամ տպագրուած լինելուն» (յառաջաբան թարգմանչից, տող 5 երրորդ) իսկ կարծիքով չէ կարող օգտակար դասագիրք դառնալ մեր ուսումնարաններում: Եւ ահա ինչի.

ՆՈՐԱՅԱՅՏ

Տաք ամռան երեկոյին Նոյեմբեր քաղաքի ամենաաղմկոտ փողոցներից մեկում՝ Նոր Ազգային Թատրոնի դիմաց, մեծ բազմություն էր հավաքվել։ Ամենքն էլ ուզում էին տեսնել Նորայր Ստեփանյանին, որ ժամանել էր Նոյեմբեր՝ իր ընտանիքի հետ ամառն անցկացնելու։ Ստեփանյանը ոչ միայն Նոյեմբերի, այլև ամբողջ Հայաստանի ամենասիրելի դեմքերից մեկն էր։ Նրա անունը հայտնի էր ամենուրեք, ուր որ հայ կար։ Նրա գրչի տակից դուրս էին եկել մի շարք հրաշալի վեպեր, որոնք ամենքն էլ կարդացել էին։ Նրա գրքերը ամենքն էլ ունեին իրենց սեղանների վրա։ Նրա անունը հայտնի էր ամենուրեք, ուր որ հայ կար։ Նրա գրչի տակից դուրս էին եկել մի շարք հրաշալի վեպեր, որոնք ամենքն էլ կարդացել էին։ Նրա գրքերը ամենքն էլ ունեին իրենց սեղանների վրա։

Ստեփանյանը ոչ միայն Նոյեմբերի, այլև ամբողջ Հայաստանի ամենասիրելի դեմքերից մեկն էր։ Նրա անունը հայտնի էր ամենուրեք, ուր որ հայ կար։ Նրա գրչի տակից դուրս էին եկել մի շարք հրաշալի վեպեր, որոնք ամենքն էլ կարդացել էին։ Նրա գրքերը ամենքն էլ ունեին իրենց սեղանների վրա։

— «Նորայր ջանը Նոյեմբերում է», — ասում էին միմյանց։ — «Նորայր ջանը Նոյեմբերում է», — կրկնում էին ամենքը։ Եվ ամենքն էլ ուզում էին տեսնել նրան։ Ամենքն էլ ուզում էին տեսնել նրան

ԴԱՏԱՐԱՆ

«Ազգ»-ը հրատարակում է հետևյալ նամակը.

Ներկայ տարվա մարտի 10-ին Ալեքսանդրապոլի գավառական դատարանի քննության առարկա եղավ Ալեքսանդրապոլի գավառի Ղարաքիլիսայի գյուղացի Ստեփան Ղազարյանի գործը, որ մեղադրվում էր Ղարաքիլիսայի գյուղացի Ավետիս Ավետիսյանի սպանության մեջ։ Ստեփան Ղազարյանը մեղադրվում էր նաև Ավետիս Ավետիսյանի կնոջ՝ Մարիամ Ավետիսյանի սպանության մեջ։ Ստեփան Ղազարյանը մեղադրվում էր նաև Ավետիս Ավետիսյանի կնոջ՝ Մարիամ Ավետիսյանի սպանության մեջ։ Ստեփան Ղազարյանը մեղադրվում էր նաև Ավետիս Ավետիսյանի կնոջ՝ Մարիամ Ավետիսյանի սպանության մեջ։

ОБЪЯВЛЕНІЯ.

Отъ редакціи 25-го.

Мыло (разныхъ сортовъ)... 6 — 20
Шоколадъ сухой ..... 1 — 19
Сыръ пошехонскій (3 сорта) 1 — 8
Сахаръ-рафинадъ... ... 8 —
» толченый ... ... 6 —
Чай ... ... 7 — 93
Кофе ... ... 3 — 30
Сигары ... ... 6 — 40
Табакъ для курен. ... 110 — „
— нюхательный ...139 — „
Шампанское (разныхъ сортовъ)... 18 — „
« » красное ... 93 —
Портвейнъ ... ... 8 —
Хересъ ... ... 5 — 90
Мадеръ ... ... 4 — 33
Бенедиктинъ ... ... 153 — „
Гаванскія сигары ... 7 — 32
» » плохія ... 4 — 45
Ромъ ... ... 6 — 70
Фельдшерскій Ольмюцкій сыръ 13 — 70
Чулки шерстяные ... 8 —
Платки шерстяные ... 7 — 93
Сапоги ... ... 13 — 70
Ботинки ... ... 9 — „
Шляпа ... ... 5 — 90
Часы карманные ... 13 — „
Часы стѣнные ... ... 4 — 33
Ножи перочинные ... 3 — 90
Ножницы ... ... 2 — 30
Бритва ... ... 1 — 19
Сапожная вакса (3 сорта) 1 — 8
Спички сѣрныя ..... 1 — 19
Фотографическій Ольмюцкій сыръ 6 — 70
Фотографическія пластинки 4 — 43
» » плохія 7 — 32
Гуммиарабикъ ... ... 153 — „
Перья стальныя ... ... 153 — „
Бумага писчая ... ... 153 — „
Сургучъ ... ... 153 — „
Карандаши ... ... 153 — „
Перья гусиныя ... ... 153 — „
Бумага почтовая ... 153 — „
Конвертъ ... ... 153 — „
Чернила ... ... 153 — „
Сургучъ ... ... 153 — „
Перья стальныя ... ... 153 — „
Бумага писчая ... ... 153 — „
Карандаши ... ... 153 — „
Перья гусиныя ... ... 153 — „
Бумага почтовая ... 153 — „
Конвертъ ... ... 153 — „
Чернила ... ... 153 — „
Сургучъ ... ... 153 — „

Отъ редакціи 25-го.

Мыло (разныхъ сортовъ)... 6 — 20
Шоколадъ сухой ..... 1 — 19
Сыръ пошехонскій (3 сорта) 1 — 8
Сахаръ-рафинадъ... ... 8 —
толченый ... ... 6 —
Чай ... ... 7 — 93
Кофе ... ... 3 — 30
Сигары ... ... 6 — 40
Табакъ для курен. ... 110 — „
— нюхательный ...139 — „
Шампанское (разныхъ сортовъ)... 18 — „
« » красное ... 93 —
Портвейнъ ... ... 8 —
Хересъ ... ... 5 — 90
Мадеръ ... ... 4 — 33
Бенедиктинъ ... ... 153 — „
Гаванскія сигары ... 7 — 32
» » плохія ... 4 — 45
Ромъ ... ... 6 — 70
Фельдшерскій Ольмюцкій сыръ 13 — 70
Чулки шерстяные ... 8 —
Платки шерстяные ... 7 — 93
Сапоги ... ... 13 — 70
Ботинки ... ... 9 — „
Шляпа ... ... 5 — 90
Часы карманные ... 13 — „
Часы стѣнные ... ... 4 — 33
Ножи перочинные ... 3 — 90
Ножницы ... ... 2 — 30
Бритва ... ... 1 — 19
Сапожная вакса (3 сорта) 1 — 8
Спички сѣрныя ..... 1 — 19
Фотографическій Ольмюцкій сыръ 6 — 70
Фотографическія пластинки 4 — 43
» » плохія 7 — 32
Гуммиарабикъ ... ... 153 — „
Перья стальныя ... ... 153 — „
Бумага писчая ... ... 153 — „
Сургучъ ... ... 153 — „
Карандаши ... ... 153 — „
Перья гусиныя ... ... 153 — „
Бумага почтовая ... 153 — „
Конвертъ ... ... 153 — „
Чернила ... ... 153 — „
Сургучъ ... ... 153 — „

Цѣны 1-го в. Февраля 1873 г. Зимній 1-го.

Продается 1-й в. Февраля имѣющій быть съ аукціона мебель, принадлежащая покойному Генералу Тергарфъ (Ивану Ивановичу) Шуберту, состоящая изъ слѣдующихъ предметовъ: Гостиная мебель изъ 12 штукъ краснаго дерева, обитая шелковой матеріей, два зеркала, два ломберные стола, одинъ круглый столъ, одинъ овальный столъ, одинъ письменный столъ, одинъ шкафъ для книгъ, одинъ комодъ, одинъ туалетъ, одинъ умывальникъ, двѣ кровати, одинъ диванъ, двѣ ширмы, одинъ коверъ, двѣ картины, одно трюмо, одинъ столъ для гостиной, одинъ столъ для передней, одинъ столъ для кухни, двѣ скамейки, одинъ шкафъ для посуды, одинъ шкафъ для платья, одинъ шкафъ для бѣлья, одинъ сундукъ, одинъ ларь, одинъ самоваръ, одинъ кофейникъ, одинъ чайникъ, одинъ кофейный столъ, одинъ чайный столъ, одинъ кухонный столъ, одинъ кухонный шкафъ, одинъ кухонный ларь, одинъ кухонный самоваръ, одинъ кухонный кофейникъ, одинъ кухонный чайникъ, одинъ кухонный кофейный столъ, одинъ кухонный чайный столъ, одинъ кухонный кухонный столъ, одинъ кухонный кухонный шкафъ, одинъ кухонный кухонный ларь, одинъ кухонный кухонный самоваръ, одинъ кухонный кухонный кофейникъ, одинъ кухонный кухонный чайникъ, одинъ кухонный кухонный кофейный столъ, одинъ кухонный кухонный чайный столъ, одинъ кухонный кухонный кухонный столъ, одинъ кухонный кухонный кухонный шкафъ, одинъ кухонный кухонный кухонный ларь, одинъ кухонный кухонный кухонный самоваръ, одинъ кухонный кухонный кухонный кофейникъ, одинъ кухонный кухонный кухонный чайникъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кофейный столъ, одинъ кухонный кухонный кухонный чайный столъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный столъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный шкафъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный ларь, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный самоваръ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кофейникъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный чайникъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кофейный столъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный чайный столъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный столъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный шкафъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный ларь, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный самоваръ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кофейникъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный чайникъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кофейный столъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный чайный столъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный столъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный шкафъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный ларь, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный самоваръ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кофейникъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный чайникъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кофейный столъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный чайный столъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный столъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный шкафъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный ларь, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный самоваръ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кофейникъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный чайникъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кофейный столъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный чайный столъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный столъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный шкафъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный ларь, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный самоваръ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кофейникъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный чайникъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кофейный столъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный чайный столъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный столъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный шкафъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный ларь, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный самоваръ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кофейникъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный чайникъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кофейный столъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный чайный столъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный столъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный шкафъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный ларь, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный самоваръ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кофейникъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный чайникъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кофейный столъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный чайный столъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный столъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный шкафъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный ларь, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный самоваръ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кофейникъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный чайникъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кофейный столъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный чайный столъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный столъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный шкафъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный ларь, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный самоваръ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кофейникъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный чайникъ, одинъ кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кухонный кофейный столъ, одинъ кухонный